

Ennakkoratkaisupyyntö, jonka Sąd Okręgowy w Warszawie (Puola) on esittänyt 15.10.2019 – Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim v. WB

(asia C-748/19)

(2020/C 54/19)

Oikeudenkäyntikieli: puola

Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin

Sąd Okręgowy w Warszawie

Pääasian asianosaiset

Kantaja: Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim

Vastaaja: WB

Ennakkoratkaisukysymykset

- 1) Onko SEU 19 artiklan 1 kohdan toista alakohtaa, luettuna yhdessä SEU 2 artiklan kanssa ja ottaen huomioon siinä ilmaistun oikeusvaltion arvon, sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/343 (1) 6 artiklan 1 ja 2 kohtaa, luettuna yhdessä tämän direktiivin johdanto-osan 22 perustelukappaleen kanssa, tulkittava siten, että tehokkaan oikeussuojan vaatimuksia, mukaan lukien oikeuslaitoksen riippumattomuus, ja syyttömyysolettamaan perustuvia vaatimuksia, loukataan, kun sellainen oikeudenkäyntimenettely kuin rikosoikeudellinen menettely rikoslain 200 §:n 1 momentissa ja muissa säännöksissä tarkoitettua rikoksesta syytettyä vastaan on järjestetty siten, että:
 - tuomioistuimen kokoonpanoon kuuluu tuomari [Sąd Rejonowy (piirioikeuden) tuomari HO], joka on nimetty tehtävään oikeusministerin (Minister Sprawiedliwości) henkilökohtaisen päätöksen perusteella yhtä tasoa alempana hierarkiassa olevasta tuomioistuimesta; perusteet, joihin oikeusministeri nojautui määrätessään tämän tuomarin tehtävään, eivät ole tiedossa; kansallisessa oikeudessa ei ole säädetty tällaisen päätöksen tuomioistuinvalvonnasta ja siinä sallitaan oikeusministerin peruuttaa tuomarin nimeäminen milloin tahansa;
- 2) Onko kyse 1 kohdassa tarkoitettujen vaatimusten loukkaamisesta, kun 1 kohdassa kuvatus kaltaisessa oikeudenkäyntimenettelyssä annetusta ratkaisusta osapuolilla on ylimääräinen keino hakea muutosta Sad Najwyższyn (ylin tuomioistuin, Puola) kaltaiselta tuomioistuimelta, jonka ratkaisuihin ei kansallisen lainsäädännön mukaan saa hakea muutosta, ja kansallisessa oikeudessa asetetaan tämän tuomioistuimen muutoksenhaun ratkaisemiseksi toimivaltaisen yksikön (jaoston) puheenjohtajalle (prezes) velvollisuus jakaa asiat tämän jaoston tuomareiden aakkosellisen luettelon mukaisesti, ja kielletään selvästi sivuuttamasta ketään tuomaria, ja asioiden jakamiseen osallistuu myös henkilö, joka on nimitetty sellaisen Krajowa Rada Sądownictwa (kansallinen tuomarineuvosto, Puola) kaltaisen kollegiaalisen elimen ehdotuksesta, jonka kokoonpano on muodostettu siten, että sen jäseniä ovat tuomarit:
 - a) jotka valitsee parlamentin alahuone; parlamentin alahuone äänestää kollektiivisesti ehdokasluetteloa, jonka parlamentaarinen valiokunta on laatinut aiemmin poliittisten ryhmien esittämistä tai parlamentin alahuoneen elimen esittämistä ehdokkaista tuomareiden tai kansalaisten ryhmän esitysten perusteella, mikä merkitsee sitä, että poliitikot ilmaisevat valintamenettelyn aikana kannatuksensa ehdokkaille kolmeen otteeseen
 - b) jotka muodostavat sellaisen enemmistön tämän elimen jäsenistä, joka on riittävä päätöksen tekemiseen tuomarin virkaan nimitystä koskevien ehdotusten esittämiseksi sekä muiden kansallisessa oikeudessa edellytettävien sitovien päätösten tekemiseksi?

- 3) Mikä vaikutus on unionin oikeuden, mukaan lukien 1 kohdassa mainitut määräykset ja säännökset sekä vaatimukset, näkökulmasta ratkaisulla, joka on annettu 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla käydyssä oikeudenkäyntimenettelyssä, ja ratkaisulla, joka on annettu Sąd Najwyższyssä käydyssä menettelyssä, kun sen tekemiseen osallistuu 2 kohdassa tarkoitettu henkilö?
- 4) Vaikuttaako unionin oikeudessa, mukaan lukien 1 kohdassa mainitut määräykset ja säännökset, 3 kohdassa tarkoitettujen ratkaisujen seurauksiin se, onko kyseinen tuomioistuin antanut syytetylle myönteisen vaiko kielteisen ratkaisun?

(¹) Eräiden syyttömyysolettamaan liittyvien näkökohtien ja läsnäoloa oikeudenkäynnissä koskevan oikeuden lujittamisesta rikosoikeudellisissa menettelyissä 9.3.2016 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/343 (EUVL 2016, L 65, s. 1).

Ennakkoratkaisupyyntö, jonka Sąd Okręgowy w Warszawie (Puola) on esittänyt 15.10.2019 – Prokuratura Rejonowa Warszawa-Żoliborz w Warszawie v. XA ja YZ

(asia C-749/19)

(2020/C 54/20)

Oikeudenkäyntikieli: puola

Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin

Sąd Okręgowy w Warszawie

Pääasian asianosaiset

Kantaja: Prokuratura Rejonowa Warszawa-Żoliborz w Warszawie

Vastaajat: XA ja YZ

Ennakkoratkaisukysymykset

- 1) Onko SEU 19 artiklan 1 kohdan toista alakohtaa, luettuna yhdessä SEU 2 artiklan kanssa ja ottaen huomioon siinä ilmaistun oikeusvaltion arvon, sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/343 (¹) 6 artiklan 1 ja 2 kohtaa, luettuna yhdessä tämän direktiivin johdanto-osan 22 perustelukappaleen kanssa, tulkittava siten, että tehokkaan oikeussuojan vaatimuksia, mukaan lukien oikeuslaitoksen riippumattomuus, ja syyttömyysolettamaan perustuvia vaatimuksia, loukataan, kun sellainen oikeudenkäyntimenettely kuin rikosoikeudellinen menettely rikoslain 280 §:n 1 momentissa tarkoitettua rikoksesta syytettyjä vastaan on järjestetty siten, että:
 - tuomioistuimen kokoonpanoon kuuluu tuomari, joka on nimetty tehtävään oikeusministerin (Minister Sprawiedliwości) henkilökohtaisen päätöksen perusteella yhtä tasoa alempana hierarkiassa olevasta tuomioistuimesta; perusteet, joihin oikeusministeri nojautui määrätessään tämän tuomarin tehtävään, eivät ole tiedossa; kansallisessa oikeudessa ei ole säädetty tällaisen päätöksen tuomioistuinvalvonnasta ja siinä sallitaan oikeusministerin peruuttaa tuomarin nimeäminen milloin tahansa;
- 2) Onko kyse 1 kohdassa tarkoitettujen vaatimusten loukkaamisesta, kun 1 kohdassa kuvatus kaltaisessa oikeudenkäyntimenettelyssä annetusta ratkaisusta osapuolilla on ylimääräinen keino hakea muutosta Sąd Najwyższyn (ylin tuomioistuin, Puola) kaltaiselta tuomioistuimelta, jonka ratkaisuihin ei kansallisen lainsäädännön mukaan saa hakea muutosta, ja kansallisessa oikeudessa asetetaan tämän tuomioistuimen muutoksenhaun ratkaisemiseksi toimivaltaisen yksikön (jaoston) puheenjohtajalle (prezes) velvollisuus jakaa asiat tämän jaoston tuomareiden aakkosellisen luettelon mukaisesti, ja kielletään selvästi sivuuttamasta ketään tuomaria, ja asioiden jakamiseen osallistuu myös henkilö, joka on nimitetty sellaisen Krajowa Rada Sądownictwa (kansallinen tuomarineuvosto, Puola) kaltaisen kollegiaalisen elimen ehdotuksesta, jonka kokoonpano on muodostettu siten, että sen jäseniä ovat tuomarit:
 - a) jotka valitsee parlamentin alahuone; parlamentin alahuone äänestää kollektiivisesti ehdokasluetteloa, jonka parlamentaarinen valiokunta on laatinut aiemmin poliittisten ryhmien esittämistä tai parlamentin alahuoneen elimen esittämistä ehdokkaista tuomareiden tai kansalaisten ryhmän esitysten perusteella, mikä merkitsee sitä, että poliitikat ilmaisevat valintamenettelyn aikana kannatuksensa ehdokkaille kolmeen otteeseen;